

תורה אור • פרשת יתרו • מאמר 5

מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן

”מראיהם ומעשיהם”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/yisro/5](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/yisro/5)

1

מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן. פ"י כמו אופן קטן בתוך אופן גדול שאופן הגדול הסובב את אופן הקטן למעלה הוא גבוה מן אופן הקטן ומלמטה בתחתית אופן הקטן מלמעלה מן הגדול.

"מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן". כלומר, כמו אופן קטן בתוך אופן גדול: למעלה, האופן הגדול המקיף את האופן הקטן גבוה ממנו, ואילו למטה, בתחתית, האופן הקטן גבוה מן הגדול.

כך הוא רוח החיה באופנים דלא כתיב רוח החיות דהא ד' חיות הן במרכבה אלא הענין שכדי להיות הרוח דייקא ממקום עליון מאד שמעלה ומטה שוין לפניו כי מה שהוא יותר עליון יכול לירד ולהתפשט למטה.

כך גם "רוח החיה באופנים". לא נאמר "רוח החיות", [אף] שבמרכבה יש ארבע חיות. אלא העניין הוא שכדי שתהיה הרוח [באופנים, היא באה] דווקא ממקום נעלה מאוד, שלפניו המעלה והמטה שווים. שכן מה שנעלה יותר יכול לרדת ולהתפשט למטה.

2

וזהו רוח החיה הידוע הוא בחי' כללות של הדי' חיות שכללותן הוא בחי' אדם כי פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל

וזהו "רוח החיה" הידועה: זו בחינת כללות ארבע החיות, שכללותן היא בחינת אדם. שהרי "פני אריה אל הימין" ו"פני שור מהשמאל",

משא"כ בחי' אדם אין בו ימין ושמאל. ולכן נקי' אדם אדמה לעליון לאדם שעל הכסא כו'.

ואילו בבחינת אדם אין ימין ושמאל. לכן היא נקראת אדם: "אדמה לעליון", לאדם שעל הכיסא וכו'.

3

והנה כמו שהוא הענין באופנים כן הוא בכל ההשתלשלות מרום כל דרגין שהם בבחי' כאשר יהיה האופן בתוך האופן שעגול מקיף את כל שלמטה כו'.

והנה, כפי שהדבר באופנים, כך הוא בכל סדר ההשתלשלות, מן הרום שבכל הדרגות: הן בבחינת "כאשר יהיה האופן בתוך האופן", שכן עיגול מקיף את כל מה שלמטה ממנו וכו'.

ולכן בחג השבועות גילוי של שער החמשים (שאחר מ"ט) ימי הספירה שהם מבחינת ז' שמות שאינן נמחקין שהם בחי' התפשטות בבחי' ממכ"ע להיות בחי' מעלה ומטה ראש ורגל כו'.

לכן, בחג השבועות יש גילוי של השער החמשים, הבא לאחר ארבעים ותשעת ימי הספירה. ימים אלה שייכים לבחינת שבעת השמות שאינם נמחקים, שהם בחינת התפשטות בבחינת ממלא כל עלמין, שבה יש בחינת מעלה ומטה, ראש ורגל וכו'.

אבל שער החמשים הוא הכולל ומקיף כל הבחי' ואין שם בחי' מעלה ומטה כלל ובו נתנה תורה לישראל מ"ע ומלי' המשכת אור א"ס בעשייה גשמית הוא ענין כתר תורה

אבל השער החמשים הוא הכולל ומקיף את כל הבחינות, ואין בו כלל בחינה של מעלה ומטה. בו נתנה תורה לישראל: מצוות עשה ומצוות לא תעשה, הממשיכות את אור אין סוף בעשייה גשמית. זהו עניין כתר תורה,

כמו כותרת ועטרה שעל הראש מלמעלה בבחי' שאין בה בחי' ראש ורגל כו'. שלכן הוא מתפשט למטה כמו למעלה. וכמו ענין האופן שבתוך האופן כנ"ל.

כמו כותרת ועטרה שעל הראש מלמעלה, בבחינה שאין בה בחינת ראש ורגל וכו'. לכן הוא מתפשט למטה כפי שהוא למעלה. וכמו עניין האופן שבתוך האופן, כנזכר לעיל.

4 והנה המשכה זו היא על ידי בחינת משה. משה ידבר כי עליו נאמר ותחסרהו מעט מאלקים שכל המ"ט שערי בינה נמסרו לו. ומחמת זה היה קרוב לשער החמשים להמשיך ממנו.

והנה המשכה זו נעשית באמצעות בחינתו של משה. "משה ידבר", שעליו נאמר: "ותחסרהו מעט מאלקים", שכן כל ארבעים ותשעת שערי בינה נמסרו לו. משום כך היה קרוב לשער החמשים, שממנו המשיך.

ולכן המשיך הוא הי"ג מדות הרחמים וכדאיתא בזוהר ע"פ ויקרא הוי"ה הוי"ה כו' דויקרא קאי על משה שהוא קרא והמשיך הוי"ה כו'.

לכן הוא המשיך את שלוש עשרה מידות הרחמים, וכפי שמוכא בזוהר על הפסוק "ויקרא: הוי", הוי"ה וכו': "ויקרא" מוסב על משה — הוא שקרא והמשיך את הוי' וכו'.

(ופי' הפסוק ויעבר ה' על פניו של משה ויקרא משה) שהם מקורות להשתלשלות העולמות אצילות כו'.

(ופירוש הפסוק הוא: "ויעבור ה' על פניו" — לפני משה — "ויקרא": משה.) [מידות אלו] הן המקורות להשתלשלות העולמות, אצילות וכו'.

וזהו ענין נוצר חסד. נוצר אותיות צנור ואותיות רצון. וגם פי' נוצר שומר היא בחי' השמירה במחשבה בבחי' העלם קודם שבא לידי גלוי.

וזהו ענין "נוצר חסד". אותיות "נוצר" הן גם אותיות "צנור" וגם אותיות "רצון". "נוצר" פירושו גם שומר: זו בחינת השמירה במחשבה, כשהדבר עדיין בהעלם, קודם שבא לידי גילוי.

משא"כ ועשה חסד שבעוה"ז ועושה היא בחי' תקון כמו ועשתה את צפרניה. היינו בחי' ומדרגת אברהם חסד דאצי' ולכן נוצר חסד כתיב קודם פוקד עון אבות.

לא כך הדבר ב"ועושה חסד" שבעולם הזה: "עושה" היא בחינת תיקון, כמו "ועשתה את צפרניה". כלומר, זו בחינתו ומדרגתו של אברהם, חסד דאצילות. לכן "נוצר חסד" כתוב לפני "פוקד עון אבות".

שפוקד עון אבות הוא אחר סיום היג"מ שמסיים ונקא משא"כ ועושה חסד כתיב אחר פוקד עון אבות לפי שהוא בחי' חסד שבסדר השתלשלות.

שהרי "פוקד עון אבות" מופיע לאחר סיומן של שלוש עשרה המידות, המסתיימות ב"ונקה". לעומת זאת, "ועושה חסד" כתוב אחרי "פוקד עון אבות", משום שזו בחינת החסד שבתוך סדר ההשתלשלות.

משא"כ נוצר חסד היא בחינת חסד שלמעלה מעלה מסדר השתלשלות רק שהוא בחי' מקור ושרש כו'. לעומת זאת, "נוצר חסד" הוא בחינת חסד שלמעלה הרבה מסדר ההשתלשלות, אלא שהוא בחינת מקור ושרש וכו'.

5 ועל ב' בחי' חסד הנ"ל נאמר לאלפים כו' פי' אלפים מדרגות. וענין המדרגות שהם מדרגה אחר מדרגה. ועל שתי בחינות החסד שהוזכרו לעיל נאמר "לאלפים" וכו'. הכוונה היא לאלפי מדרגות. משמעותן של מדרגות היא שהן באות מדרגה אחר מדרגה.

היינו כגון מדרגת ג"ע התחתון שאחר עוה"ז שצ"ל נהר דינור מפסיק לטבול בו כדי שישתכח ממנו כח הזוכר הגשמי. שכיון שהוא זוכר גשמיות א"א לו להתענג בג"ע.

כלומר, לדוגמה, מדרגת גן עדן התחתון, שכאח לאח העולם הזה: נהר דינור צריך להפריד ביניהם, ויש לטבול בו כדי שכוח הזיכרון הגשמי יישכח ממנו. שכן כל עוד הוא זוכר דברים גשמיים, הוא אינו יכול להתענג בגן עדן.

6 ולכן כשעולה מג"ע התחתון לעליון צ"ל ג"כ נהר דינור לשכוח ההשגה ותענוג שבג"ע תחתון וכענין שמצינו בגמרא דר' זירא צם מאה תעניות דלישכח תלמוד בבלי כו'

לכן, כאשר עולים מגן עדן התחתון לגן עדן העליון, יש צורך גם בנהר של אש, כדי לשכוח את ההשגה והתענוג שבגן עדן התחתון. הדבר דומה למה שמצאנו בגמרא: רבי זירא צם מאה צומות כדי שישכח את התלמוד הבבלי וכו',

הגם שלמד תלמוד בבלי בדו"ר עד דלא שלט בו האור כנודע ממעשה דקטינא חריך שקיה.

אף שלמד את התלמוד הבבלי באהבה ויראה, עד כדי כך שלא הייתה לאש שליטה עליו, כפי שידוע מהסיפור על "קטינא חריך שקיה".

7 וכך יש אלפים מדרגות מדרגה אחר מדרגה עילוי אחר עילוי. וכן בהמשכה מלמעלה למטה הן הם

וכך יש אלפי מדרגות, מדרגה אחר מדרגה, עלייה אחר עלייה. כך גם בהמשכה מלמעלה למטה יש

כמה צמצומים צמצום אחר צמצום עד שיהיה ג"ע העליון תענוג הנבראים ונקי אלפים ששרשם בחינת אלפיי"ן מילוי שם מ"ה הוי"ה במילוי אלפיי"ן.

צמצומים רבים, צמצום אחר צמצום, עד שהגן עדן העליון נעשה תענוג שהנבראים יכולים לקבל. מדרגות אלה נקראות אלפים, משום ששורשן בבחינת אלפיי"ן — מילוי שם מ"ה, הוי"ה במילוי אלפיי"ן.

8 וענין אל"ף זו היא אל"ף דאח"י אנא עתיד וזמין לאתגלאה כי אי משמש על העתיד

ופירוש האל"ף הזאת הוא שהיא האל"ף של "אהיה" — "אני עתיד ומוכן להתגלות", שכן האל"ף מציינת את העתיד,

וגם כל ירידת ההמשכות הם בבחי' אל"ף. כי אי הוא יו"ד למעלה ויו"ד למטה וי"ו באמצע.

וגם כל ירידת ההמשכות היא בבחינת אל"ף. שכן האל"ף מורכבת מיו"ד למעלה, יו"ד למטה ווי"ו באמצע,

להורות כי ההמשכה שהיא הוא"ו היא באה ע"י צמצום שהיא היו"ד שבראש שבלעדי הצמצום א"א להיות המשכה והתגלות באופן אחר אלא היה הכל ענין אחד.

להורות שההמשכה, שהיא הווי"ו, באה באמצעות צמצום, שהוא היו"ד שבראש. כי בלי הצמצום לא תיתכן המשכה והתגלות באופן אחר; הכול היה נשאר עניין אחד.

9 ואח"כ חוזרת ומתצמצמת ההמשכה להיות כמו בחי' יו"ד למטה להיות משם בחי' צמצום והמשכה

אחרת וכך

לאחר מכן ההמשכה מצטמצמת שוב, ונעשית בבחינת יו"ד למטה, כדי שממנה תבוא בחינה של צמצום והמשכה נוספת. וכך

הוא סדר כל ההשתלשלות הכל הן בחי' אלפיי"ן וזהו לאלפים בין בעושה חסד בבחי' אברהם חסד דאצי" ובין בנוצר חסד בחי' משה.

הוא סדר כל ההשתלשלות: כולן בחינות של אלפיי"ן. וזהו [פירוש] "לאלפים" — הן ב"עושה חסד", בבחינת אברהם, חסד דאצילות, והן ב"נוצר חסד", בבחינת משה.

10 והנה בחי' אברהם בעושה חסד נמשך רק באצי' דאיהו וחיותו חד כי המשכה זו היא מז' שמות שאינן

נמחקין שהוא במ"ט ימי הספירה שם יש ג"כ אלפים מדרגות

והנה, בחינת אברהם בעשיית חסד נמשכת רק באצילות, שבו "הוא וחיותו אחד", שכן המשכה זו היא משבעת השמות שאינם נמחקים, והיא כנגד ארבעים ותשעת ימי הספירה; גם שם יש אלפי מדרגות.

אבל בחי' נוצר חסד בחי' משה הוא בשער החמשים שהוא הכתר תר"ך עמודי אור כמו עמוד שמחבר מעלה ומטה.

אבל בחינת "נוצר חסד", בחינתו של משה, היא בשער החמשים, שהוא כתר — תר"ך עמודי אור, בדומה לעמוד המחבר בין מעלה למטה.

ולכן המשיך גם בבי"ע עולמות הנפרדים משם יפרד כו'. משה שפיר קאמרת. רבא בחי' משה. ורב יוסף אמר מרא דאברהם שכל אי מכיר בחינתו.

ולכן המשיך גם בבריאה, ביצירה ובעשיה, העולמות הנפרדים, [כפי שנאמר] "משם יפרד" וכו'. "משה, יפה אמרת": רבא היה מבחינתו של משה. ורב יוסף אמר: "אדונו של אברהם", שכן כל אחד מכיר את בחינתו שלו.

וכל ראשי ישיבות שבכל דור הן בחי' משה שהרי הוא הממשיך הדחילו ורחימו (ועמ"ש ע"פ וידבר אל ראשי המטות כו'):

וכל ראשי הישיבות שבכל דור הם מבחינתו של משה, שהרי הוא הממשיך את היראה והאהבה. (ועיינו במה שנכתב על "וידבר אל ראשי המטות" וכו').

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/yisro/5

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק